

Charlotte Blay

Charlotte Blay er født 1938 i Helsingør, men voksede op i Svendborg. Hun hævder, at hun er "flasket op" med skipperskrøner, som hendes far fortalte, så snart han fik en chance for det. Netop faderens fortælleglæde - og fortælleevne - har været en stærkt medvirkende årsag til, at Charlotte Blay selv begyndte at digte og skrive bøger.

Uddannelse & job

Charlotte Blay er uddannet som lægesekretær, men startede først i 1970'erne som manuskriptforfatter i Danmarks Radio, TV-byen i Gladsaxe. Hun var med til at lave udsendelser for børn, og også dette arbejde var en medvirkende årsag til, at hun gik i gang med at skrive.

Hun begyndte med at skrive sangtekster for børn og har skrevet en række fine tekster til børnesange, bl.a. teksterne til Poul Kjøller-sangene "Jeg har en rokketand" og "Vil du med en tur i skoven?" - og mange, mange flere.

En ged

Den direkte anledning til at begynde at skrive bøger var faktisk en ged, som Charlotte Blays daværende mand en aften vandt til en fest i Nyhavn. Og da han var nødt til at tage den med hjem i lejligheden, resulterede det selvfølgelig i en lang række morsomme, groteske og tossede situationer, som Charlotte Blay fik lyst til at skrive en bog om. Hun skrev også et manuskript, men fik det ikke antaget på forlaget. Først en del år senere - og efter en grundig bearbejdning - udkom manuskriptet i bogform som *Gorm Guldhorn* (1981).

Debut

Charlotte Blay debuterede imidlertid allerede i 1970 med småbørnsbogen "Hyldehytten", der handler om tre søskendes ferieoplevelser, men pga. arbejdet i TV-byen og hendes egne fire børn varede det en rum tid, inden hun igen fik udgivet en bog. Først i 1977 kom ungdomsromanen "Skrub af Villy", der bl.a. tager fat på kønsrollemønstrene - i øvrigt et typisk tema i 1970'ernes Danmark. Og så har der ellers været fuld fart på forfatterskabet lige siden. Godt og vel 50 bøger med vidt forskellige temaer - heraf 4 for voksne - har Charlotte Blay foreløbigt skrevet, og der er stadig masser af energi i hende.

Dyr

Familien Blays liv har været stærkt præget af dyr, der på forskellig måde har inspireret Charlotte Blay til at skrive. Fx minder hunden Hot-Dog i "Hot-Dog-bøgerne" særdeles meget om en hund, som familien engang har haft.

I "Hop-Hans-bøgerne" - *Hop-Hans* (1982), *Hvem har Hop-Hans?* (1983) og *Hep på Hop-Hans* (1984) - spiller heste en vigtig rolle, men det er københavnerdrengen Hanky, der er hovedpersonen. Han kommer på grund af sin kaotiske familiebaggrund - moderen skal i fængsel - i familiepleje på en gård. Mødet med gårdens daglige rytme og specielt føllet Hop-Hans bringer ham i situationer, hvor han lærer nye sider af sig selv at kende, og Hanky må også erkende, at livet på landet kan være barskt.

Også romanen *Hestekræfter* (1979) har en lokal inspiration. De lokale knallertruckerne er ude efter engen til motorcrossbane, men rideskolen får den til hestene. Det giver nogle sammenstød, men det bringer også Pia og Kim i kontakt med hinanden.

Outsiderne

Charlotte Blay har et stort hjerte for outsiderne i vores samfundet. Det kommer bl.a. til udtryk i "Reservatet, Rød afd." (1983), der handler om pigen - kaldet Stump - på 14, der anbringes på et skolehjem for vanskelige unge.

Da Charlotte Blay skulle skrive bogen, besøgte hun en institution i nærheden af sit hjem og blev både indigneret og rystet over, hvad hun oplevede. I bogen sætter hun spørgsmålstejn ved vores måde at behandle børn og unge på, når de af den ene eller anden grund er kommet i vanskeligheder.

Regnbuebilen

Charlotte Blay er mere end god til at fornemme, hvad der sker i samfundet – og skrive om det på spændende måder. I *Regnbuebilen* (1998) flytter en flygtningefamilie ind på Ligustervej, og det sætter naboernes tolerance på prøve. Men sønnen Sibrim bliver ven med Rikke og Søren, og snart må alle overgive sig til de fremmedes livsglæde.

Også i *Sylvester Ståltand* (1989) har Charlotte Blay fokus på et desværre alt for kendt problem, nemlig mobning. Den 13-årige Hans er tyk og mobbes i skolen, men så møder han den mørke Melissa. Det resulterer i første omgang i en knækket tand – og efterfølgende en ståltand - og siden i et nyt image, nye utraditionelle venner og større tro på sig selv.

Endelig er det også værd at nævne, at Charlotte Blay har skrevet skuespillet *Ulykkelige Stoffer. Et syngespil om narkotika* (1983), der handler om Kristoffer, der under pres fra vennerne må ryge sin første pipe hash.

Ud at opleve!

Ud at se verden, opleve, fornemme, sætte sig ind i ... er blevet en karakteristisk arbejdsmåde for Charlotte Blay, der kalder sig selv for "den globetrottende bedstemor". Det har resulteret i en lang række fine ungdomsromaner, der er inspireret af rejser til - og ophold i - Australien, Honduras, Nicaragua, Vietnam, Rocky Mountains og Newfoundland i Canada, Island, Grønland, Kroatien og Skotland og Kenya og Ghana i Afrika.

Løven brøler (1987) er for eksempel inspireret af en rejse til Kenya. I bogen lader Charlotte Blay den danske pige Anja møde den jævnaldrende pige, Tikako, der tilhører masai-stammen. Anja konfronteres med masaiernes skikke og livsform og frastødes voldsomt, men opholdet på Tikakos boplads lærer Anja en god portion tolerance og får hende til at sætte spørgsmålstejn ved den kultur, hun selv kommer fra.

Kængurudrømmen

Kængurudrømmen (1991) foregår i Australien og er skrevet med inspiration fra en rejse til det store kontinent. Den 16-årige danske Peter, der sammen med sine forældre er emigreret til Australien, og vennen - den lidt stupide Tony - tror meget naivt, at det helt store guldgravereventyr venter dem ude i ødemarken. Imidlertid ender turen med, at de helt hjælpeløse er på flugt fra politiet sammen med hunden Shadow og kun udstyret med et gammelt militærgevær. Til alt held møder de den indfødte pige, Matilda, som leder dem

gennem de øde landskaber ad sine forfædres - aboriginal-folkets - drømmestier. Hun giver dem i mere end én forstand en lektion i at leve i pagt med naturen, som aboriginal-folket har gjort gennem mange århundreder.

Det er en dramatisk roman med en voldsom slutning, der totalt ændrer Peter og hans opfattelse af tilværelsen og måden at leve den på.

Hvad er det, der får dig ud at rejse?

"Det er altid noget personligt, der kommer til mig, og så vækkes min nysgerrighed - ja, jeg får næsten et kick! Jeg fik et barnebarn, der er halvt indianer, og hun havde et stor blå mærke på ryggen. Jordemoderen sagde med det samme, at det ikke var et trykmærke fra fødslen, men et adelsmærke, fordi mit barnebarn var indianer, og så måtte jeg jo over for at se, om det passede, at indianerbørn havde blå mærker på ryggen - og det havde de, men mærkerne forsvinder, når børnene er omkring 3 år."

Den plettede tiger

En af Charlotte Blays døtre har nemlig været gift med en miskito-indianer, og i 1990 rejste Charlotte Blay til Nicaragua i Mellemamerika for at besøge sin datters svigerfamilie. Det var en fantastisk oplevelse at blive modtaget som gæst i et miskito-hjem. Hun fik mulighed for at bevæge sig ind i områder, der på grund af borgerkrigen ellers var udråbt som krigszone. Her mødte hun sammen med datterens svigerfamilie andre miskito-indianere, og det gav Charlotte Blay et fint indblik i deres måde at leve på, i deres myter og eventyr, i problemerne, de har med at få lov til at leve på deres specielle måde.

Nogle af disse oplevelser er blevet omsat til romanen *Den plettede tiger* (1993), som hun i efteråret 1993 modtog Danmarks Skolebiblioteksforenings Forfatterpris for.

I romanen er danske Lilian - 15 år - hovedpersonen og skal bo hos sin udstationerede lægefar i Nicaragua. Romanens handling er henlagt til o. 1990, hvor landet efter en kaotisk periode så småt var ved at vende tilbage til nogenlunde normale tilstande. Lilian må engagere sig i opbygningsarbejdet og lærer en hel del om sig selv og sine grænser.

Nysgerrigheden

"Jeg kan mærke, det skaber respekt ude omkring, når en moden kvinde som mig kommer - meget mere end i Danmark - og jeg får en masse gode historier på den konto. Folk er trygge ved mig. Det er helt klart nysgerrigheden, der drager mig, men også smage og lugte. Jeg skal smage på alt, hvad jeg kommer i nærheden af, og det kan mine døtre godt være lidt betænkelige ved, når vi rejser, men jeg har smagt både græshopper, slanger - og hvad der nu ellers byder sig."

Bage- og kagebøger

I 1970'erne skrev Charlotte Blay i øvrigt en række fine, små bage- og kagebøger for børn, nemlig *Det glade køkken* (1971), *Hvad skal vi ha' bagefter?* (1972), *Bag noget godt* (1973), *Glad mad jorden rundt* (1975) og *Glad festmad* (1976), så det med at smage og dufte er ikke noget nyt for hende.

Kys og knogler

I *Kys og knogler* (1997) glæder den 16-årige vietnamesiskfødte Tham, der bor i Danmark sammen med sine forældre, lillesøster, lillebror og bedstemor, sig til sommerferien, hvor

han skal på campingferie med sin danske kæreste Katrine, men i stedet bliver han – meget mod sin vilje - sendt til Vietnam for at flytte sin bedstefars knogler.

Tham får nemlig til opgave som sin bedstefars ældste søns ældste søn at flytte sine bedstefars knogler til sine forfædres land Vietnam. Men Tham *skal* af sted, hans far har ingen mulighed for at rejse, da han iflg. magthaverne i landet har vanæret sit land ved at kæmpe mod sin broder i krigen og vil blive henrettet, hvis han kommer tilbage.

I Vietnam møder Tham den smukke pige Van Chan, der skal følges med ham og bedstefaderens knogler til begravelsesfesten, hvor han møder hele sin familie. Han oplever mange mystiske, sjove - og ubehagelige - ting i Vietnam og finder ud af, hvor godt han egentlig har det i rige, lille Danmark i forhold til sin familie i Vietnam. Til sidst bliver han næsten i tvivl om, om han virkelig hører til i det rige Danmark eller i det fattige, men flotte land, Vietnam, med den meget specielle mad, og den meget kønne pige Van Chan.

Gys og guld

I *Gys og guld* (1998) er den danske computernørd Nicolai på familiebesøg i Canada. På loftet finder han et kort og en ældgammel dagbog, der leder ham på sporet af en guldmine. Guldfeberen raser, og han drager ud i ødemarken, hvor han får hjælp af den smukke indianerpige Beverly Bjørnepote, der gør et stærkt og uudsletteligt indtryk på ham.

Indianerskatten - Gys og guld II

Indianerskatten - Gys og guld II (2004) er en fortsættelse af *Gys og guld*. Et år er gået siden computernørden Nicolai fra Danmark så Beverly for første gang, og nu er han atter på ferie hos sortfodsindianerne i Canada. Beverly har i mellemtiden fået et hemmeligt brev og et gammelt skattekort, der fortæller, hvor guldet er. Brevet stammer fra en efterkommer af en guldgraver ved navn Slummok Krageklo, som i sin tid blev hængt for mordet på en ung kvinde. Det siges endda, at han tog hele 7 kvinder med sig ud for at grave guld – og myrdede dem en efter en. Nu tager Nicolai og Beverly sammen på jagt efter guld i bjergene.

Tredje og sidste

"I to måneder - i 2006 - var jeg sammen med min mand i Canada for at arbejde på cattleranches. Vi besøgte også de såkaldte ghost towns, de forladte minebyer, og vi blev enige om, at der var masser af stof i den moderne måde at være cowboy på. Så computernørden Nicolai kommer så – sammen med indianerpigen Beverly – over for at arbejde på en sådan cattleranch, men i virkeligheden er de to unge på jagt efter en guldskat, der trækker voldsom i dem. Og det er afsættet for den tredje og sidste bog om Nicolai og indianerpigen Beverly."

Beverly og Nicolai?

"Min mand har boet 16 år i Canada, og det er ham, der har åbnet mine øjne for den fantastiske og vilde natur i landet. Han kendte nogle sortfodsindianere, som vi også er blevet venner med. Og her mødte vi så "en Beverly", en sød og utrolig genert teenagepige, som var god til at ride, og som kunne fortælle en masse historier. Vi har besøgt sortfodsindianerne fire gange, været med til soldans, boet i deres tipier... - og det har jeg så puttet ind i de to første historier om Beverly og computernørden Nicolai, men tredje bind kommer så til at handle om cowboysiden.

Jeg vidste fra begyndelse af, at jeg ville sende en dansk dreng over, men hvordan skulle han være? En dag gæstede jeg en folkeskole, hvor alle de store drenge sad og hang over computerne, og da jeg så alle de der lyse drengenakker, tænkte jeg, at det skulle være en af dem. Det blev så til personen Nicolai.”

Slædehundene hyl

I *Slædehundene hyl* (2001) er det Nannavina, 14 år, der er i fokus. Hun er på vej hjem til påske i en lille grønlandske bygd efter et år hos sin nygifte far i Danmark. Hendes mor venter barn med en ny mand, og hendes storebror er forsvundet i fjeldet under dramatiske omstændigheder. Faktisk mistænker hun broderens bedste ven, Norsaq for at være skyld i broderens formodede død. Alligevel tager hun sammen med Norsaq ud for at søge efter broderen. Igen, igen... serverer Charlotte Blay en spændende historie med personer og omgivelser, der strutter af liv og ægthed. Undervejs får læseren i tilgift en række grønlandske sagn genfortalt af Nanavinas bedstefar, og man oplever såvel sælsom isbjørnefangst. Det er en livsbekræftende bog, der giver et fint indblik i den grønlandske natur og det grønlandske folks levevis og traditioner – men med Nannavina og den spændende handling som to centrale omdrejningspunkter.

Genfærdet - Tora i Skotland

”Jeg kalder bøgerne om Tora for en serie. Jeg har allerede researchet til den tredje bog om Tora, der er på vej og kommer til at foregå i Island. Den kommer til at hedde *Huldredrengen - Tora på Sagaøen*. Men så er der jo også lige Erik den Røde i Grønland, de russiske floder... alle de steder, hvor vikingerne i sin tid bevægede sig. Jeg bor jo på et gammelt slot – Gjorslev Slot – og her er utrolig meget ånd og mange, mange myter og historier om de gengangere, der er på slottet. Man kan ligefrem mærke, at de tykke mure emmer af det. Jeg har opdaget, at jeg faktisk godt kan mærke, at de er der, og det var grunden til, at jeg opfandt Tora, for Tora er meget ligesom mig, da jeg var barn – lidt fræk og vild og dum, sød og kærlig, lidt vild med drenge på et vildbasseplan. Hun er på en måde lidt af en drenge-pige. Hun kan også mærke gengangere, ånder – først og fremmest sin afdøde morfar - hvor jeg kan mærke min afdøde mormor. Somme tider beder jeg hende faktisk om råd, og jeg får det, hvis jeg slapper af. Hun kan for eksempel finde på at sige: ”Nu må du altså lige tage og styre dig!”

Min mand og jeg var så på en rejse til Skotland. Vi er vilde med gamle borge og slotte, og på en lille ø langt ude fandt vi et gammelt kloster og en gammel borg, hvor vikingerne i 800-tallet havde været, de myrdede munkene og ranede deres kostbarheder. Det var springbrættet til min første bog om Tora.”

Handlingen

I *Genfærdet – Tora i Skotland* (2003) er den 14-årige Tora på ferie på en lille skotsk klippeø, hvor hendes arkæologfar graver efter en meget eftertragtet vikingeskat. Hun er bange for at komme til at kede sig, men knap er hun gået i land på øen, før tingene udvikler sig overraskende og dramatisk. Tora får en lille navnløs hest og bliver en dag forfulgt hen over heden af den hovedløse rytter. Da Toras far finder en vikingehøvding og hans skatkiste i munkenes hemmelige gravkammer, bliver Toras far kidnappet af røvere.

Man kan roligt sige, at ferien bliver meget mere spændende, end Tora overhovedet havde regnet med – ind imellem alt for spændende, men det bliver Tora, vennen Roy - og borgspøgelset Mary! - der til sidst løser problemerne.

Vinland og vikinger

”Det gav mig et ordentligt kick, at jeg kunne forbinde handlingerne til vikingerne og vikingetiden, og derfor måtte Toras far jo være en vikingetidsforsker. Så det var oplagt at tage til Newfoundland, der var det mest spændende sted, jeg kunne finde, og så søgte jeg et legat – og fik det.

Jeg researcher vildt meget, for fundamentet skal være i orden – og jeg elsker også at finde spændende materiale. Historien om skrællingerne – indianerne – og den pragtfulde historie om den rødhårede Freydís - Erik den Rødes uægte datter, som han får med en træl - er jo fantastisk. På et tidspunkt bliver vikingerne overfaldet af skrællingerne, Freydis er højgravid og flygter, men falder over en dræbt viking. Hun snupper hans sværd, flår kjolen af og klasker sig på sine store bryster med sværdet – og de hundredvis af skrællingerne flygter rædselsslagne. Den historie har jeg fundet i hele to sagaer, så den måtte jeg simpelt hen bruge.”

Skrællingen

”Skrællingen, som pludselig ligger i sengen ved siden af Tora, er en indianer, der ikke har kunnet finde fred. Faktisk er han blevet slået ihjel med Freydis´ sværd.

”Hvad laver du i min seng,” spørger Tora.

”Det har været min seng i tusind år,” svarer skrællingen prompte.

Så er Tora klar over, at det er et genfærd, hun ligger ved siden af, men dem er hun sådan set ikke bange for.”

Tora i Vinland

Skrællingen – Tora i Vinland (2006) er Charlotte Blays anden roman om Tora, der også var hovedpersonen i *Genfærdet – Tora i Skotland*. I *Skrællingen...*, som Charlotte Blay modtog Kulturministeriets Børnebogspris 2006 for, skal hun nu besøge sin far i Canada, hvor han udgraver vikingegrave på Newfoundland, som de stolte vikinger kaldte Vinland. Hun bliver venner med tvillingerne Helga og Snorre, og sammen forsøger de at hjælpe en skrælling – et indianergenfærd. Han kan ikke få fred, før nogen har løskøbt ham fra vikingernes fangenskab. Det betyder, at Tora må vove sig ned i Dødemandsgrotten og forsøge at hente vikingernes berømte økse tilbage. Men de indianske ånder giver ikke godvilligt deres kosteligste trofæ fra sig.

Tora har dog en evne, som gør hende anderledes: hun kan nemlig se og kommunikere med ånder som en helt naturlig del af sit liv. Hendes nye venner – tvillingerne - har også den evne, og det giver unægtelig en spændende ferie. Historien giver også plads til faderens nye veninde, professor Marian, som Tora er meget jaloux på. Professoren viser sig dog som en god forbundsfælle, der - i modsætningen til faderen - tror på Toras evner.

Islandske heste

Den lille og smukke islandske hest har haft Charlotte Blays store interesse igennem mange år. Hun har mange gange deltaget i - og været leder af - ture på hesteryg rundt i de smukke og dramatiske islandske landskaber. I *Ildhesten* (1994) bruger hun samme

metode som med bøgerne fra Afrika, Australien, Nicaragua ... Lea fra Danmark får sit livs ønske opfyldt: hun må vælge sin egen hest blandt gudmor Gittas 200 vilde ungheste i de islandske fjelde. Det er en dramatisk historie, hvor Charlotte Blay lader det islandske huldrefolk spille væsentlige roller i de penible og farlige situationer, som Lea kommer ud for. Desuden er der - som i alle gode historier - naturligvis kærlighed og jalousi med i spillet.

I fortsættelsen *Spøgelseshesten* (1996) er Lea – nu o. 15 år – på ferie i Island for at være sammen med sin hest Lue. Hun er med til at drive hundreder af heste op i fjeldet, farer vild – men får uventet hjælp af spøgelseshesten!

Tredje roman om Lea – *Vildhesten* (2000) – handler om, at Lea igen besøger sin hest Lue på Island. Toti, der misunder Lea, at hun ejer Lue, har købt en sort hingst, Snarfari. Den er svær at tæmme, og det fører Lea og Toti ud på en dramatisk tur i den voldsomme islandske natur.

Den islandske hest og dig?

"Mine tre døtre har været vilde med heste igennem hele deres opvækst, og derfor skrev jeg "Hop Hans-bøgerne" engang i 1980'erne, fordi jeg hver dag havde hestene så tæt inde på livet. Døtrene kom hjem med hestene, og de snakkede om dem hele tiden, men så opdagede jeg, at for at kunne skrive om heste skulle jeg kunne fornemme en hest under mig, så derfor startede jeg med at gå til ridning i Helsingør Rideklub. Først gik jeg på et hold, der blev kaldt "Morgenfruerne" – og siden kom det til at hedde "Vilde Engle".

Senere på en forfatteretur i Norden skulle vi alle ende i Island, og her prøvede jeg at ride på den islandske hest og opdagede, hvor sjovt det var – og så var jeg bare solgt.

Islændingene sagde så til mig, at hvis jeg kunne skaffe et hold til sommerture på hesteryg i Island, ville jeg komme gratis med – og det gjorde jeg 16 år i træk!

Kombinationen med de små islandske heste og det islandske landskab er jo fantastisk.

Den kan gå næsten, hvor det skal være, og dens specielle gangart, tølt, gør, at man ikke bliver øm i numsen. Nu har min mand, Jørgen, også lært at ride islandske heste, og hans søster har 10 islandske heste gående oppe på sin gård ved Fredensborg, og to af dem er min og Jørgens. Heste er lige så forskellige som mennesker, og når vi er på tur i Island, driver vi altid en flok på omkring 100 heste med, og så skifter vi hest 2-3 gange om dagen. Og islændingene har en forunderlig evne til hele tiden at finde frem til den rigtige hest til hver enkelt deltager."

Danida

Hele tre gange har Charlotte Blay været udsendt af Danida sammen med fotografen Jørgen Schytte for at samle inspiration til bøger og undervisningsmaterialer i forbindelse med Børnenes U-landskalender. Første gang – i 1994 - gik turen til Ghana.

Bogen/undervisningsmateriale kom til at hedde *Amina i Ghana - Rumpedans og kalabasser*. Bogen handler om Amina og hendes ghanesiske familie, hendes daglige – og nødvendige - arbejde, samt hendes drømme dels om at komme i skole og lære at læse og dels om fremtiden.

10 år efter – i foråret 2004 - gæstede Charlotte Blays igen Ghana, og hun mødte igen pigen Amina, der var hovedfiguren i *Amina i Ghana - Rumpedans og kalabasser*. Dengang var Amina 8 år og gik ikke i skole, men ti år senere går hun nu i gymnasiet og vil være sygeplejerske.

"Amina og jeg cyklede rundt og besøgte hendes store familie, og du kan tro, de kan fortælle historier. De fleste mødte jeg første gang i 1994, da jeg skrev den første bog om hende og hendes 75 søskende og 5 mødre og hendes plejefar høvdingen. Høvdingen har fået sig en ny kone, så nu har Amina 6 mødre! Han har også fået sig en hingst, som han er meget stolt af. Den fik jeg lov til at ride på. Vi besøgte også heksedoktoren, som tog os med ud til offerstenen ved det hellige baobabtræ...". (Kilde: www.blay.com)

Oplevelserne fra denne rejse blev til romanen *Trommerne taler* (2005), der altså har pigen Amina fra landsbyen i Ghana som hovedperson. Hun går på gymnasium i byen Tamale, men da bedstemor Biba dør, må hun opgive skolen, da ingen kan betale hendes skolepenge, og hun må igen arbejde hos familien. Amina, som ikke er hendes navn i virkeligheden, er faktisk dødssyg, men heldigvis kommer den Danske Dame på besøg i landsbyen og ser Aminas muligheder.

"Vi kom tæt på hinanden, så tæt, at jeg opdagede, at hun havde taget mit navn. Til sidst var jeg til en samtale med rektor på gymnasiet, og den medvirkede til, at Amina igen kunne begynde på gymnasiet."

Bøfler og bambusskud - børn i Vietnam

Også bøgerne/undervisningsmaterialerne *Bøfler og bambusskud - børn i Vietnam* (1995) og *Gadebørn og gavtyve i Honduras* (1999) er blevet til i samarbejde med fotografen Jørgen Schytte og Danida og har været Børnenes U-landskalender i henholdsvis 1995 og 1999.

Bøfler og bambusskud... handler om pigen Mang, der lever et helt almindeligt liv i storbyen Hanoi. Hun går i skole og hjælper med arbejdet i butikken. Men en dag tager hun med familien på pilgrimsrejse ud til Duftenes Bjerg. På vejen møder hun bøffelpigen Ahn. Hun går ikke i skole. Bogen handler også drengen Thang, der lever et helt almindeligt liv ved Mekong-floden. Men en dag tager hans bror ham med til den store havneby. Der ser de nogle fiskerbåde, ligesom dem broderen engang flygtede med. Nu er broderen kommet hjem og vil gerne i skole og lære noget. Også Thang drømmer om at gå i skole og lære sprog, så han kan rejse til fremmede lande. Men han vil aldrig bo i en flygtningelejr!

Gadebørn og gavtyve..., der foregår i Honduras i Mellemamerika, har fokus på to små gadepiger - Maria og Belkis - der bor i en papkasse i Honduras' hovedstad. De bliver hjulpet af en gadelærer, som får dem ind på et pighjem, hvor de kommer til at gå i skole, men Maria savner sin mor. Desværre er deres hus slået til pindebrænde efter den store orkan. Nu drømmer hun om, at alle hendes brødre også kommer væk fra gaden.

Sneleoparden

Snart går turen i øvrigt til Kirgisistan i det østlige Asien, hvor den sjældne sneleopard lever.

"Det er en rejse, hvor jeg især vil lade mig inspirere af bjergbøndernes simple dagligdag i nær kontakt med den vilde natur. En vigtig del af min research vil også være at udforske Silkevejen, den ældgamle karavanevej, der løber som et forgrenet vejnet igennem landet. I en nutidig og spændende roman for børn vil jeg gerne beskrive et land, der ikke har været omtalt på dansk, siden Hans Scherfig skrev "Hos Kirgiserne". Vi skal bl.a. overnatte i telt i 10 graders kulde. Vi skal ride på små heste - og det udfordrer mig. Det vil være fantastisk, hvis vi finder sneleoparden. Vores guider - far og søn - har levet af at fange sneleoparder til zoologiske haver, men nu er den totalt fredet. Der bliver lavet ganske få

ekspeditioner nu, men det, der udfordrer mig allermost, er ikke sneleoparden, men de mennesker, som jeg støder ind i – især de unge. Måske lader jeg en ung dansker opleve tingene, sådan som jeg så ofte har gjort i mine romaner.”

Ex-Jugoslavien

Først i 1990´erne kunne Charlotte Blay lige pludselig ikke holde danskernes – og sine egne - velfærdsproblemer ud længere, som hun udtrykker det, og hun lod det ikke blive ved snakken. Hun gjorde noget og meldte sig i vinteren 1992-1993 som frivillig medarbejder i en kroatisk flygtningelejr. Hun underviste bl.a. i engelsk og arbejdede sammen med forskellige internationale hjælpearbejdere. Hun mødte også en muslimsk flygtning med et brændende had i hjertet. Oplevelserne og indtrykkene har hun samlet i den modige, meget personlige og stærke bog *Stjernes kud og halvmåne - en beretning*, der udkom i foråret 1994.

Ny mening og retning??

”*Stjernes kud og halvmåne...* ligger midt imellem en ungdomsbog og en bog for voksne, men når jeg skriver for voksne, så er det for – også for mig selv – at komme bag om nogle problematikker. Romanen *Flyvefærdig* tager oprindeligt udgangspunkt i en slags blanding af irritation over og bekymring for mine børn, men så skete der det forfærdelige, at jeg mistede min søn ved ulykke, og derefter lå manuskriptet i lang tid hos forlaget, men udkom så i 1986. Jeg var glad for bogen dengang, men jeg har ikke turdet læse den siden!”

Romanen *Flyvefærdig* er en meget personlig roman, der handler om en midaldrende kvindes bekymringer for sine voksne børn. Om det svære ved at give slip på dem og lade dem leve deres egen tilværelse samt hendes angst for at blive overflødig. Det medfører en dyb identitetskrise, hvorunder hun drager paralleller til både sin mors og mormors liv.

Andre bøger for voksne

Rejserne i Island har også givet inspiration til voksenromanen *Hallas ånd* (1989), hvor Charlotte Blay lader en kvindelig lærer fra Danmark møde en gammel islandsk kvinde, Hatla, der i virkeligheden levede i 1700-tallet. Myten fortæller, at Hatla til evig tid må leve som fredløs sammen med Fjeld-Eivind, fordi hun dræbte sine børn. Den danske kvinde fascineres af den gamle kvindes kærligheds- og ægteskabshistorie, som hun uvilkårligt sammenligner med sin egen. *Hallas ånd* er en smuk, særpræget og meget personlig roman.

Endelig er *Blå by* (1997) en poetisk skildring af København på godt og ondt, skildret gennem en række meget forskellige mennesker, hvis skæbne er indbyrdes forbundet. De drømmer alle om et bedre liv, om kærligheden, om at finde den rette hylde, om at være sig selv, finde ind til sig selv. Det er en underholdende roman, men der er også alvor og socialt bid i den. Som en anmelder skrev: ”... den fortjener at blive læst i skæret fra mange andre natlamper end min.”

Digte

I 1980 udgav Charlotte Blay digtsamlingen *Festivalen*. Bag den gemmer der sig en sjov historie: Charlotte Blays dengang 13-årige datter erklærede, at hun ville til Roskilde-

Festival. "Det må du godt, men mor skal med!" svarede Charlotte Blay, og det accepterede datteren uden at blinke. Roskilde-Festivalen viste sig at være både en barsk og dejlig oplevelse - også for Charlotte Blay, og med baggrund i oplevelserne på festivalen, skrev hun digtene til *Festivalen*.

Hun har også – sammen med forfatteren Charlotte Strandgaard – skrevet *Mandag igen – digte for børn og andre* (1986), der er en digtcyklus med hverdagen som emne, fra morgenstundens opbrud over skoledagens problemer til sengetid. Et par strofer fra digtet "Månen var en stor ballon" (side 108) lyder:

**I nat så jeg
at månen var en stor ballon
som svævede rundt på himlen
og jeg fik lov
at svæve med et stykke**

**Stjerne-vrimlen blinkede
tæt omkring mig
som en blomster-eng
med mælkebøtter
og jeg plukkede
en stjerne
som gav lys
så jeg kunne se
jordens tykke mave**

...

Charlotte Blays hjemmeside indeholder i øvrigt et nyt digt hver måned, "Månedens digt".

Billedbøger

Charlotte Blay har også arbejdet sammen med en række af vores dygtige illustratorer. I 1982 var det sammen med Irene Hedlund i *Flyv væk, flue Fræk og andre historier*, der er en række dyrefortællinger, i 1995 sammen med Dorte Karrebæk i billedbogen *Heksetøsen*, der er en rimet fortælling om en heksepige, der hugger lærerens tryllestav og skaber ravage med sit trylteri. I 2001 var det sammen med Lilian Brøgger i *Rejsen til Kriblekrableland*, der er en billedbog med rimet tekst. Drengen Kalle er pludselig blevet lillebitte og er havnet i Bedstes havebed blandt edderkopper, biller og bier på jagt efter en luseæder, der kan redde Bedstes roser. Samme år var det sammen med Bente Bech i eventyrbogen *Prins Purk og trolde*. Prins Purk kidnappes af trolde, men narrer troldeungen med til gemmeleg og forsøger at slippe fri.

Noveller m.m.

Charlotte Blay har også skrevet en lang række fine noveller, bl.a. den alvorlige og stærke novelle "Ulykken", der indgår i undervisningsmaterialet "Trafikmoral!" Camilla smutter på cykel over for rødt, hvad der forårsager et sammenstød mellem en lastbil og personbil. Føreren af personbilen – en kvinde - bliver hårdt kvæstet, Camilla bliver kastet op på køleren af personbilen, men slipper med lettere kvæstelser. Men samvittigheden nager. Var der rødt eller grønt? Og hvad med kvinden, der ligger i respirator?

På Charlotte Blays hjemmeside findes en fortegnelse over en række af novellerne. Endelig har hun skrevet romanen *Skibsvragets hemmelighed* (2002), der handler om Klaus, der dykker i sin sommerferie og finder guldmønter i et gammelt vrage af en middelalder-kogge. Han drømmer sig 600 år tilbage til livet ombord med originale sømandstyper og slid og slæb som skibsdreng, og han oplever også, at koggen forliser.

Hvad driver dig?

"Jeg er ikke så meget en flinkeskole-pige mere. Jeg vil egentlig også gerne være mere barsk i mine bøger, men jeg kan altså ikke få mig selv til at slå nogen ihjel i mine romaner. Det er stadigvæk nysgerrigheden, der trækker i mig. En af mine døtre ejer sammen med sin arkitektmand en olivenlund med et gammelt fårehus bygget af sten på en lille ø i Grækenland. Selv om de oprindeligt ikke havde planlagt det, så byggede de alligevel et fint hus i stedet for at bo i fårehuset, så nu har min mand og jeg fået det og er i gang med at renovere det – og her skal jeg sidde og skrive ind imellem. Det glæder jeg mig meget til. Det at skrive er at være søgende, og lige meget, hvor gammel man bliver, så er det ikke noget, man holder op med. Jeg er også nysgerrig i skriveprocessen. Lige nu – i dette øjeblik, hvor jeg taler med dig – tænker jeg på, hvordan jeg skal slutte kapitel 14 i tredje bind af *Gys og guld* med indianerpigen Beverly og computernørden Nicolai. Så jeg glæder mig til at komme ind til computeren. Glæde er også en drivkraft. Jeg bliver faktisk høj af at skrive!"

Priser:

1993 - Danmarks Skolebiblioteksforenings Forfatterpris for "Den plettede tiger"

1994 – Drassovs Fredslegat for "Stjernesked og halvmåne"

1998 – Gyldendals Boglegat

2006 – Kulturministeriets Børnebogspris